

Prostatabiopsier- rutin för svar

Gäller för: Kirurgkliniken Växjö

Biopsier av prostata, ultraljudslett via ändtarmen, är standardmetoden att påvisa prostatacancer. Många män beskriver tiden mellan provtagning och svar på denna som den psykiskt mest påfrestande. Det är därför viktigt att om möjligt minimera den tiden. Nedanstående rutin i detta dokument gäller för **alla patienter utan känd prostatacancer, som genomgår prostatabiopsi inom ramen för standardiserat vårdförlopp, SVF.**

Många män prostatabiopsieras upprepade gånger, antingen som led i en aktiv monitorering av känd prostatacancer eller för vidare utredning vid kvarstående misstanke om prostatacancer efter initial utredning med benigt resultat. Dessa patienter biopsieras inte inom ramen för ett SVF och den rutinen berörs sist i det här dokumentet.

Provtagning - SVF

Prostatabiopsier tas i enlighet med indikationer enligt Nationellt Vårdprogram Prostatacancer

(<http://cancercentrum.se/samverkan/cancerdiagnoser/prostata/vardprogram/>).

Patienten erhåller erforderlig antibiotikaproylax enligt odling och informeras om risken för infektioner. **Remissen för PAD märks med SVF och diktatet märks med HÖG prio.** Eftersom journalanteckningen är tillgänglig för patienten själv att läsa ska det inte anges hur uppföljningen sker vid de olika utfallen av biopsin, utan i planeringen anges som rutin återbesök på PAD-mottagning.

Tid för PAD-svar - SVF

Patienten får i samband med provtagningen skriftlig information med planerad dag för PAD-svar. I informationen framgår att exakt tid kommer att meddelas under veckan före. Planerad dag är **fredag förmiddag 9-15 kalenderdagar efter biopsiering**. Om detta är en helgdag planeras det istället till närmast efterföljande tisdag förmiddag. Sjuksköterska eller undersköterska som medverkar vid biopsieringen ansvarar för att patienten får preliminär tid (se separat blankett) och lägger in bokningsunderlag i Cambio Cosmic.

MDK

Samtliga patienter med biopsier där PAD påvisar prostatacancer kommer att diskuteras på multidisciplinär konferens (MDK) på torsdagen före planerat PAD-svar. Anmälan sker av urolog/sekreterare.

PAD-besked

- Exakt tid på fredagens PAD-mottagning meddelas av konferenssekreteraren, i första hand via telefon.
- Patienter med biopsier där ingen cancer kan påvisas meddelas detta via standardbrev av konferenssekreteraren så snart svar finns tillgängligt, och planeras då till uppföljande telefontid med ordinarie urolog.
- Patienter där PAD-svar av någon anledning inte är klart till konferensen meddelas av konferenssekreteraren att de får en ny tid en vecka senare.

PAD-mottagning

Bemannas varje vecka av en urologspecialist och minst en kontakt-SSK. Vid behov kan även uro-onkolog medverka. Varje mottagningstid planeras till 30 min, med 5 tider mellan 9.00 och 11.30.

Prostatabiopsi utanför SVF

För patienter som inte biopseras på remiss enligt SVF, det vill säga vid aktiv monitorering för känd prostatacancer eller vid ombiopsi på grund av kvarstående misstanke om prostatacancer, gäller följande:

- PAD-remissen skickas med **rutinprioritet**. Avsteg från detta kan göras av provtagande läkare om det finns särskilda skäl, till exempel nytillkommet alarmerande fynd vad gäller PSA-utveckling, kliniskt tumörstadium eller MR-fynd. I sådana fall anges **snabbsvar** i PAD-remissen.
- Vid rutinprioritet får patienten ingen tid för PAD-svar vid undersökningen utan informeras om att han kallas till mottagningen när svar finns. Vid snabbsvar bokas direkt till PAD-mottagning 9-15 dagar efter provtagning enligt samma rutin som SVF.
- Svaret bevakas av sekreterare och handläggs på samma sätt som vid SVF, det vill säga vid nydiagnostiserad prostatacancer anmäls till MDK och bokning till PAD-mottagning görs. Vid benigt resultat skickas standardbrev och telefontid bokas. För patient med känd cancer kan provtagande läkare överenskomma med patienten om kontaktform för besked, men vid tumörprogress bör anmälan till MDK ske och bokning till PAD-mottagning göras. Detta bör ske i dialog mellan sekreterare och läkare.